

Mødet den 11. Septbr. 1913. (For lukkede Døre).

1. (J. Nr. 42—1913). Til 2 ledige **Politibetjentpladser** var af Politimesteren indstillet
Slagtersvend Anhardt R. J. Sørensen, Aarhus.
Plejer J. M. Jacobsen, Sindssygehospitalet ved Aarhus.
Mejerist G. J. Bye Jørgensen, Hadsten.
Slagtersvend Anhardt R. J. Sørensen og Plejer M. J. Jacobsen valgtes.
2. (J. Nr. 331—1913). Til den ledige Plads som **Fattiginspektør** var af Fattigudvalget indstillet
Sagfører Buch, Lemvig.
Assistent Müller Larsen, Aarhus.
Overretssagfører Birch, Aarhus.

P. J e n s e n anbefalede at vælge Buch, der maatte anses for at have de bedste Forudsætnin-
ger for at kunde magte Pladsen, idet han havde 15
Aars Erfaring for Ledelse af et Fattigvæsen og
desuden var udmærket anbefalet for sin Virksom-
hed i det hele taget.

K j e l d S ø r e n s e n ønskede Müller Larsen
valgt, fordi han gik ud fra, at denne var saa godt
inde i Fattigvæsenets Administration, som det
kunde forlanges. En af de største Indvendinger,

der vilde blive gjort mod at vælge Müller Larsen, var maaske, at det vilde være vanskeligere at faa hans Plads besat end Inspektørpladsen; men dette burde dog ikke være Grund til at holde ham tilbage. Buch havde ganske vist haft med Fattigvæsen at gøre, men dog kun ganske lidt, saa valgte man ham, vilde det i Virkeligheden blive Müller Larsen, der blev den egentlige Leder.

Carl Laursen ansaa det for heldigst at faa en Jurist og vilde, da der ikke var nogen Anledning til at hente Fattiginspektøren i Lemvig, foreslaa at vælge Birch.

Formanden bemærkede, at Fattiginspektøren helst burde være Jurist, have specielt Kendskab til Fattiglovgivningen og være administrativt anlagt. Disse Fordringer var der kun een blandt Ansøgerne, der opfyldte, nemlig Buch. Kunde man ikke enes om ham, vilde Taleren stemme paa Müller Larsen, der maatte anses for den næstbedste, fordi han havde god Kendskab til Fattiglovgivningen og kunde forestaa den ret betydelige Administration. Dog maatte Taleren gaa ud fra, at Udvalget vilde sørge for, at Müller Larsen fik juridisk Assistance derved, at der blev ansat en yngre Jurist som Fuldmægtig.

P. Jensen gjorde det ondt, at der skulde tages andre Hensyn, end der burde, ved Besættelsen af en saa vanskelig Post. Buch havde i 15 Aar haft med Lemvigs Fattigvæsen at gøre. Vel var Lemvigs Fattigvæsen kun lille i Sammenligning med Fattigvæsenet i Aarhus, men Arten af Forretningerne var den samme. Skulde Taleren følge sin personlige Sympati, vilde han stemme paa Birch, men da han mente, at man ved Besættelsen af en saa vigtig Post maatte lade alle

uvedkommende Hensyn fare, vilde han anbefale og stemme paa Buch.

H a r a l d J e n s e n anbefalede Müller Larsen, der var en flittig, dygtig og tænksom Mand, der med Lyst og Energi satte sig ind i de Sager, han havde med at gøre. Desuden havde Müller Larsen den Fordel, at han var kendt med vort Fattigvæsen og var vokset op med det. Naar Taleren havde erhvervet sig Erfaring for, at en Mand var dygtig og paalidelig i enhver Henseende tog han mere Hensyn dertil end til alle Anbefalingerne.

P. J e n s e n vilde, da det ikke saa ud til, at Buch kunde vinde Tilslutning, stemme blank. Det syntes, som om man hver havde sin Kæphest. Taleren maatte dog paastaa, at det ikke var Kommunens Interesser, de Herrer gik ud fra.

P. P e t e r s e n mente, at Formandens Henstilling om Ansættelse af en dygtig Jurist, hvis Müller Larsen blev valgt, var en Indrømmelse af, at Müller Larsen ikke burde vælges. En ung Jurist fik man ikke megen Fornøjelse af, da han snart vilde søge bort.

K j e l d S ø r e n s e n bemærkede, at Udvalget ikke havde behandlet Spørgsmaalet om at ansætte en Jurist som Fuldmægtig, hvis Müller Larsen skulde blive valgt. Müller Larsen var saa at sige opvokset til Stillingen, som han da ogsaa havde været konstitueret i under den gamle Inspektør. Taleren maatte bestemt hævde, at han, naar han anbefalede Müller Larsen, udelukkende tog Hensyn til Kommunens Interesser.

M ø l l e r havde det gjort ondt at høre Hr. P. Jensen sigte Byraadets Medlemmer for, at de ikke handlede i Kommunens Interesse, hvis de ikke stemte paa Buch. Taleren vilde stemme paa Birch. Müller Larsen var ganske vist en udmær-

ket Mand i sin nuværende Plads, men det vilde utvivlsomt falde ham meget vanskeligt at bestride Inspektørpladsen. Taleren kunde ikke forstaa, hvorledes Formanden kunde tænke sig, at en Jurist skulde staa under Müller Larsen. Var Juristen ikke en ganske ung Mand, skulde han have væsentlig samme Løn som Inspektøren, og saa blev det i Virkeligheden ham, der blev den egentlige Leder. Taleren anbefalede Birch, der sikkert vilde gøre alt for at udfylde Pladsen.

Marthin Hansen havde tidligere været stemt for at lade Müller Larsen rykke op i Inspektørpladsen og kunde ganske underskrive de rosende Udtalelser, Hr. Harald Jensen havde fremført om Müller Larsen, men nærede dog nu nogen Betænkelighed ved at ansætte en Mand, der ikke var Jurist.

Formanden saa intet til Hinder for, at en Jurist kunde staa under en Mand, der ikke var Jurist.

Harald Jensen fandt det uretfærdigt ikke at tage de almindelige Avancementsforhold i Betragtning ved denne Lejlighed, naar man fra alle Sider erkendte, at Müller Larsen var en dygtig, flittig og paalidelig Mand. Angaaende den juridiske Side af Fattiginspektørens Arbejde bemærkede Taleren, at de almindelige Sager udgjorde over de $\frac{19}{20}$ af de daglige Forretninger, og at der ingen Tvivl var om, at Müller Larsen kunde bestride dem. Der kunde saa komme enkelte nye Spørgsmaal, men de var næppe værre, end at Müller Larsen selv kunde skaffe sig den juridiske Indsigt, de krævede.

Mikael Johansen havde ofte hørt sige, at den forrige Inspektør var Byen saa god en Mand netop paa Grund af sin juridiske Indsigt.

Müller Larsen havde vel været ved Fattigvæsenet i 18 Aar, men derfor var det ikke givet, at han egnede sig til at være dets Chef. Taleren troede det heldigst at vælge en Jurist og kunde i Henhold hertil anbefale Birch, der havde en fin juridisk Eksamen, og som sikkert med stor Lyst og Interesse vilde tage fat paa Gerningen.

P. J e n s e n kunde ikke se, at en yngre Jurist skulde kunde gøre synderlig Gavn ved Siden af Müller Larsen. Taleren troede, at man, hvis man alene vilde se paa Kommunens Interesse, maatte vælge Buch.

F o r m a n d e n antog, at der ved Afstemningen skulde foretages Omvalg, til en af de foreslaaede fik kvalificeret Majoritet. I Henhold hertil vilde Taleren i første Linie stemme paa Buch, men hvis han ikke vandt Anklang, stemme paa Müller Larsen.

Müller Larsen valgtes.

3. (J. Nr. 25⁸—1913). Andragende fra Restauratør L. M. Petersen, Central-Cafeen, om **Tilladelse til at holde aabent til Kl. 12 Nat.**

Fra Politimesteren forelaa Meddelelse om, at han agter at give Tilladelsen paa de sædvanlige Vilkaar, saa fremt Byraadet maatte meddele Samtykke dertil.

Samtykke meddeltes.

4. (J. Nr. 24—1913). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om **Køb af Hotel Cimbrias Grund.**

M ø l l e r erindrede om, at Udvalget for et Par Maaneder siden havde forespurgt Byraadet, om det kunde tænke sig at erhverve Cimbrias Grund, og at Byraadet ikke havde stillet sig uvilligt overfor denne Tanke. Siden den Tid havde Udvalget ført ikke faa Forhandlinger for at faa Prisen ned

sat. Først forlangtes der 115000 Kr., saa 95000 Kr., men nu var man kommet ned til 85000 Kr. Det forlød, at der var dannet et Konsortium, som vilde købe Cimbria og paa Grunden opføre en stor Beboelsesejendom. Hvorvidt dette Forlydende havde noget paa sig, skulde Taleren ikke udtale sig nærmere om, men det var givet, at et Pengeinstitut saa at sige ejede Cimbria, og at det nok skulde sørge for at faa Grunden bebygget, hvis Byen ikke nu købte den. Da Sagen havde været fremme i 1903, syntes det, som om Ejendommen kunde have været købt for 75000 Kr., og da kunde man have faaet et Tilskud paa 25000 Kr. fra de interesserede Grundejere. Skønt Prisen nu var gaaet op til 85000 Kr., og Tilskudet var gaaet til 15000 Kr., maatte Købet dog kaldes en ret god Forretning. Udvalget mente i det hele taget, at det vilde være forkert ikke at erhverve Cimbria. Udvalget vilde derfor anbefale Købet og, hvis Byraadet sluttede sig hertil, at Pengene blev taget af Marselisborgkontoen saaledes, at den blev afbetalt i 5 Aar.

Simonsen havde fra først af været paa det Rene med, at han burde stemme for Forslaget, men efter at Hr. Møller nu havde udtalt, at et Konsortium tænkte paa at opføre en Beboelsesejendom paa Cimbrias Grund, og da »Aarhus Stiftstidende« i Aften i en stærkt fremhævet Artikkel om Sagen fremhævede det som afgjort, at Byen købte Cimbria, saa kunde Taleren ikke i Aften stemme for Købet, fordi han ved det anførte var blevet klar over, at der blev forlangt mindst en halv Snes Tusinde Kroner for meget. Taleren troede nemlig ikke, at der var dannet noget Konsortium, og han vidste af Erfaring, hvorledes Højrebladene optraadte, naar de vilde

fremme eller hindre en saadan Handel. 'Kunde Sagen derfor ikke udsættes i 8 Dage, for at man kunde faa undersøgt, om der laa noget under, saa vilde Taleren afholde sig fra at stemme.

Møller troede ikke paa Muligheden af at opnaa en billigere Pris og var sikker paa, at det tidligere omtalte Pengeinstitut vilde tage Ejendommen, hvis Byen ikke købte den.

P. J e n s e n mente ikke, det hastede saa stærkt med denne Sag, for der var næppe ret mange, der var slikken efter at bygge en Beboelsesejendom paa den paagældende Grund, naar den kostede 35 Kr. pr. □ Alen.

J a k o b J e n s e n havde den Opfattelse, at Købet ikke vilde gøre det lettere at komme til en Ordning med Bankkontoret, og det at faa dettes Bygning bort skulde dog være en Forudsætning for Købet af Cimbria. Dette var imidlertid kun en Gisning, og naar man ikke kunde taale det hele paa en Gang, maatte man tage det Stykkevis. Det var meget rigtigt, at det ikke kunde betale sig at bygge et Beboelseshus paa Cimbrias Grund, men derfor kunde en eller anden dog godt finde derpaa alligevel, navnlig naar der bagved stod et Pengeinstitut, der vilde stræbe efter at gøre Grunden frugtbringende. Dette lagde Taleren dog ikke megen Vægt paa. Det havde Interesse for Byen at faa det Monstrum, Cimbria nu var, fjernet snarest muligt, saaledes at der kunde blive nogenlunde taalelige Forhold det paagældende Sted, derfor var Taleren gaaet med til Indstillingen. Desuden vilde Byens Grund blive noget mere værd ved Købet.

P. J e n s e n fandt Prisen mindst en halv Snes Kroner for høj pr. □ Alen og syntes ikke, der kunde ske noget ved at vente lidt med Købet.

M o u s t e n spurgte, om Udvalget havde forhandlet med Banken, for hvis man mente, at denne vilde bygge paa dens nuværende Plads, havde man jo ikke saa megen Interesse af at købe Cimbria.

M i k a e l J o h a n s e n var overbevist om, at Udvalget nøje havde overvejet Sagen og var paa det Rene med, at Ejendommen ikke kunde købes billigere. Prisen var ganske vist noget høj, men Beliggenheden maatte ogsaa erindres. Taleren fandt, at man maatte være Udvalget taknemmeligt for Indstillingen, som han anbefalede.

P. J e n s e n mente, at man slet ikke skulde købe Cimbria, hvis Banken vilde bygge paa sin nuværende Plads.

F o r m a n d e n troede, det vilde være meget vanskeligt for Banken at bygge paa en Plads, som Kommunen ønskede at købe. Hvis man henvendte sig til Nationalbankens Direktion om at købe Bankkontorets Grund, vilde der næppe blive Vanskeligheder, naar man samtidig kunde anwise en god Plads et andet Sted. Taleren ansaa det for bedst at slaa til, da det ikke var udelukket, at der kunde komme en Bygning, der var indrettet til andet end Beboelse, paa Cimbrias Grund.

P. J e n s e n spurgte Udvalget, om det var udelukket at komme til Overenskomst med Banken. Kunde man faa denne, selv om det blev til en for høj Pris, kunde Taleren være tilbøjelig til at gaa med til Købet af Cimbria.

M ø l l e r troede ikke, man kunde opnaa nogen Overenskomst med Banken nu. Det var hans Overbevisning, at Banken, naar den til sin Tid skulde bygge, ikke vilde forlange en ublu Pris for sin Grund, hvis Byen ønskede at købe den.

J a k o b J e n s e n troede ikke paa Bankens

Beredvillighed overfor Kommunen. Der havde været forhandlet med Banken, som imidlertid havde opstillet saadanne Betingelser, at man maatte tabe Troen paa dens Imødekommenhed. Efter den Maade, Sagen forelaa paa, kunde det befrygtes, at det hele blev forkludret, hvis man ikke slog til nu i Aften.

Formanden spurgte, om der nogen Sinde havde været forhandlet med selve Nationalbankens Filial.

Jakob Jensen oplyste, at der havde været forhandlet med Bankens herværende Ledelse.

Formanden ansaa det for heldigst at forhandle med Bankens Direktion.

Simonsen spurgte, hvilken Bygning man kunde tænke sig opført paa Cimbrias Grund, for naar denne kostede ca. 40 Kr. pr. □ Alen, kunde der da ikke tænkes paa et Beboelseshus.

Jakob Jensen gjorde opmærksom paa, at der kunde bygges et Hotel paa Cimbrias Grund.

Simonsen kunde ikke se, at det vedrørte Byen, at der blev bygget et Hotel. Skulde der være noget saadant i Udsigt, var »Royals« Tilskud i hvert Fald forbavsende lille. Taleren ønskede oplyst, om Sagen laa saaledes, at den nødvendigvis skulde afgøres i Aften, for ellers vilde han helst have den udsat i 8 Dage. For et Par Aar siden var Ejendommen 25000 Kr. dyrere, maaske kunde den blive billigere endnu, ved at man saa Tiden an et Par Aar endnu.

Møller ansaa det for givet, at der ikke vilde kunne opnaas bedre Betingelser. Hvis man vilde have de private Tilskud, kunde Sagen næppe udsættes.

P. Jensen var ikke glad ved at modsige Udvalget, naar det saa bestemt holdt paa, at man

burde købe, men han vilde dog gøre opmærksom paa, at Grunden var saa dyr, at den krævede øjeblikkelig Benyttelse.

Harald Jensen syntes ikke, at det, der stod i »Stiftstidende«, skulde være bestemmende for Byraadets Handlinger. Hvis Banken vilde bygge sin Bygning om paa det nuværende Sted, var Grunden ikke stor nok til, at der kunde opføres en værdig Bygning. Banken vilde derfor blive nødt til at komme til Byraadet om en anden Plads. Taleren ansaa det for et Gode at erhverve Cimbrias Grund, selv om det blev til en mere end en almindelig Pris, og han vilde derfor stemme for Indstillingen.

Mousten syntes ikke, at det af det foreliggende kunde ses, at Købet skulde ske i nærværende Møde. Mente Udvalget imidlertid, at der intet kunde opnaas ved en Forhandling med Banken, kunde man dog lige saa godt købe i Aften, men ellers vilde Taleren henstille, at Sagen blev udsat i 8 Dage, for at man kunde forsøge at faa Forkøbsret til Banken.

Formanden troede det ikke muligt at opnaa en Overenskomst med Banken i Løbet af 8 Dage.

Indstillingen vedtoges. Udgiften fordeles paa 5 Aars ordinære Budgetter og udredes forskudsvis af Marselisborgkontoen.

5. (J. Nr. 328—1913). Andragende fra Landinspektør J. J. Poulsen om at maatte overtage Landinspektør H. K. Nielsens Hverv som **Landinspektør for Kommunen Nord for Aaen**.

Bevilgedes indtil videre.

6. (J. Nr. 180—1913). Andragende fra Slagtermester Hasle om Forandring i **Konditionerne for Leverance af Kødvarer til Kommunen**, saaledes at der

ogsaa kan leveres Varer fra hans statsanerkendte Pøsefabrik.

F o r m a n d e n meddelte, at Andragendet havde været sendt til Erklæring hos de interesserede Udvalg. Sygehusudvalgets Erklæring gik ud paa, at det ikke fandt Anledning til at fremkomme med Forslag om Forandring af det bestaaende Forhold, og Udvalget for Alderdomsunderstøttelse udtalte, at det ikke fandt Anledning til at afgive nogen Erklæring, da Andragendet var stilet til Byraadet.

S i m o n s e n forelagde Slagtehusudvalgets Indstilling, der gik ud paa, at man opretholdt Bestemmelsen om, at de Kødvarer, der blev leveret til Kommunens Forbrug, skulde være tilvirkede paa Byens egen Pøsefabrik, der stod aaben for alle Slagterne. Der laa deri en Betryggelse for Kommunen, idet der paa Byens Pøsefabrik blev ført virkelig Kontrol med, at der til Pølser kun blev brugt 1. Kl. Kød og Krydderier og ikke Koyver, Hestekød, Ornekød eller Melklister. Saa-danne Varer havde de statsanerkendte Pøsefabrikker derimod Lov til at anvende, naar blot det var 1. Kl. Kød. Desuden vilde det at bevilge Andragendet være at begunstige Hasle fremfor de andre Slagtere i Konkurrencen. At opretholde Bestemmelsen var den eneste Maade at ligestille alle Byens Slagtermestre paa.

M i k a e l J o h a n s e n anbefalede at bevilge Andragendet. Hasles Fabrik var statsanerkendt og gav lige saa megen Garanti som Kommunens Fabrik. Taleren antog ikke, at Hr. Simonsen vilde sigte Hasle for at bruge den Slags daarlige Varer, som Hr. Simonsen havde nævnt. Hvis alle Slagterne vilde benytte Kommunens Pøsefabrik, vilde de ikke kunne faa Plads.

P. J e n s e n mente, at Hr. Simonsen stillede

Sagen paa Hovedet. Naar Hasle havde en Fabrik, maatte han have Lov til at konkurrere, ellers var han ikke ligestillet med de andre Slagtere. Det vilde derfor være disse, der havde Fordelen paa deres Side, hvis Bestemmelsen blev opretholdt. At tale om, at de Pølser, der blev tilvirket paa Byens Pølsefabrik, var bedre end dem, der blev lavet paa Hasles Fabrik, skulde man helst lade være med.

J a k o b J e n s e n holdt paa, at Pølser og Fars til de kommunale Institutioner skulde tilberedes under den Kontrol, Byraadet havde indført paa det offentlige Slagtehus, idet man saa havde god Garanti for Varernes Godhed, hvad man ikke havde for Varer, der var tilberedt i de statsanerkendte Fabrikker, hvor Kontrollen ikke var nær saa betryggende.

S i m o n s e n mindede om, at det var et udpræget Højrebyraad, der havde indrettet Kommunens Pølsefabrik, og bemærkede, at man nu vilde skyde denne til Side. Der var absolut intet til Hinder for, at Hasle kunde deltage i Konkurrencen om Leveringen af Kommunens Forbrug, idet han jo meget vel kunde tilberede de Varer, han mulig skulde levere til Kommunen, paa dennes Fabrik.

H a r a l d J e n s e n fandt det rigtigt, at Sygehusudvalget og Alderdomsunderstøttelsesudvalget havde givet undvigende Svar. Det var Byraadet, der havde taget Beslutningen om den paagældende Bestemmelse, saa det blev ogsaa Byraadets Sag at besvare Andragendet. Naar Kommunen havde en Pølsefabrik, burde de Varer, den selv brugte, tages fra denne Fabrik, hvor Kontrollen ikke var saa god som paa den kommunale. Erfaringen fra hele Landet viste, at de statsanerkendte Pølsefabrikker ikke gav den Garanti som de kommunale. Hasle

kunde meget vel lave sine Pølser paa Kommunens Fabrik; blev denne for lille, kunde den udvides. Taleren støttede Slagtehusudvalgets Indstilling.

P. J e n s e n vilde ikke som Socialdemokraterne være med til at have alt ind under Kommunens Administration. Snart oprettede man det ene, snart det andet, og en skønne Dag kom man vel saa ogsaa i Tanker om at oprette et kommunalt Bageri og forlangte, at Bagerne skulde lave deres Brød i den. Resultatet heraf blev, at de, der havde Bagerier, ikke fik Lov at konkurrere. Naar en Mand havde en Virksomhed og svarede sin Skat, var der ingen Anledning til at nægte ham at give Tilbud paa Leverancer til Kommunen. At nægte Hasle denne Ret var at sætte et 2. Klasses Stempel paa ham. Det Private Initiativ burde bestaa, hvor det var muligt.

J a k o b J e n s e n mente, at Sagen maaske burde have været behandlet for aabne Døre. Det kunde være ret interessant for de Højremænd, der i sin Tid havde været med til at oprette den kommunale Pølsefabrik, at høre, hvorledes de blev vurderet af Hr. P. Jensen, og det kunde være endnu mere interessant for Publikum at se, at der var Byraadsmedlemmer, som ikke vilde være med til at beskytte Kommunens Institutioner, saaledes at de kunde faa garanteret gode Varer.

M i k a e l J o h a n s e n mente at erindre, at det netop var et Motiv for Oprettelsen af den kommunale Fabrik, at de smaa Slagtere skulde have samme Adgang til at konkurrere som de store Slagtere. Hasle var aldeles ikke bange for Kontrollen paa Kommunens Fabrik, men havde lavet sin egen Fabrik, fordi han ikke kunde faa Plads paa den kommunale. Taleren spurgte om

der vilde være Plads nok paa denne, hvis samtlige Slagtere vilde benytte den. Taleren saa gerne Sagen behandlet for aabne Døre.

Simonsen fremhævede, at Statens Kontrol udelukkende var en Sanitetskontrol, medens Kommunens ogsaa var en Kvalitetskontrol. Til Hr. Mikael Johansen bemærkede han, at der var rigtig Plads paa den kommunale Fabrik. Skulde alle Byens Slagtere ønske at benytte den, vilde Udvalget komme med Forslag om at udvide den.

Formanden kunde ikke tænke sig, at Byraadet skulde ønske denne Debat gentaget for aabne Døre.

Slagtehusudvalgets Indstilling vedtoges.

7. (J. Nr. 14¹—1913). Indstilling fra Markudvalget om, at **Lod Nr. 42 i Møllevangen** udlejes til Købmand Berthelsen, Ny Munkegade Nr. 4.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 12¹²—1913). Indstilling om **Tildeling af forskellige Alderdomsunderstøttelser.**

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 15¹⁶—1913). Andragende fra Isolator Jakob Peter Chr. Thomsen om dansk **Indfødsret.**

Anbefaledes.

